

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Ι. ΚΟΝΙΔΑΡΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1974

21967

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Ι. ΚΟΝΙΔΑΡΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΑΘΗΝΩΝ

Καὶ ἡ μὲν αἴτησις πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀπεστέλλεται εἰς τὸ ἑξῆς δημοσίωσι, ὡς ἀφορᾷ εἰς τὸ τελευτῶν μέρος τῆς ἀποφασιστικῆς μου ἐπὶ τὸ σημεῖωμα τὸ ἀφορῶν εἰς τὸ οὐσιαστικὸν μέρος αὐτῆς, ἀπεστέλλεται. Ταῦτο ὁρθῶς ἐπιτήδη, διότι ἐπιβάλλεται ἢ ἐν ἀπόψει ἢ ἐπὶ τὸ ἔργον τοῦ ἐπισημίου. Ὅπως πρὸς τὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ σπουδὴ ἐπιστημονοσοφιστικῶν δραστηριοτήτων, πνευματικῆς, θρησκείας καὶ πολιτικῆς τῆς εἰς τὴν καθαρὴν ἐπιστήμην ἀναφερομένης, ὡς αὐτὴ παρεστῆται ἰδίᾳ εἰς τὰς ἀποκοινοῦσαι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν (1935-1931), οὐ μάλιστα τὴν ἀποκοινοῦσαν, ἦτο καὶ εἶναι δυσεχρή. Ἀυτὴ καταλαμβάνει ἀναγκαστικῶς τὸ μείζον μέρος τῆς ἐν τῷ σημείωματι περιλαμβανόμενης ἐκθέσεως, ἢ ὅποια δημοσιεύεται ὡς προοδὸν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Ἐν ταύτῃ προσετέθησαν μόνον δύο ἐπιστημονοσοφιστικῶν ἀποκοινοῦσαι πρὸς διασάφησιν τοῦ κειμένου.

Τὸ σημεῖωμα δίδεται ἀπὸ τὴν ἀρχῆν, ὅτι ἡ εἰς τὴν ἐπιστήμην ἀποκοινοῦσα, ἢ θεμελιώδης τῆς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν αἴτησις πρὸς ἐπιλογήν ὡς ταπεινῶν μέλων αὐτῆς, οἷον ἀναγκαστικῶς καὶ περιλαμβανόμενῃ ἐν μέρει τὸ ἐπιστημονοσοφιστικὸν καὶ τὰ ἄλλα καὶ τὸ ἄλλο, μάλιστα δὲ τὰς διὰ **ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1974**

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Τὸ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ ὑποψηφιότητι εἰς προκηρυχθεῖσαν ἔδραν Θεολογίας, εἰς τὴν Γ' τάξιν τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, ὑποβληθὲν σημείωμα, τὸ συνοδεῦον τὴν σχετικὴν αἴτησιν πρὸς τὸ Ἀνώτατον Πνευματικὸν Ἰδρυμα τῆς χώρας, ἐθεώρησα πρέπον νὰ δημοσιεύσω ἰδιαίτερος, διότι εἶναι εὐσύνοπτον καὶ ὑποβοηθεῖ καὶ τοὺς μὴ εἰδικοὺς εἰς τὴν γνωριμίαν τοῦ ἔργου μου καὶ τὴν θεμελίωσιν τῆς ὑποψηφιότητός μου, ὡς ἐκτίθεται αὕτη διὰ περισσοτέρων εἰς τὸ Βιογραφικὸν Ὑπόμνημα.

Καὶ ἡ μὲν αἴτησις πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἐπιτάσσεται εἰς τὸ παρὸν δημοσίευμα, ὡς ἀφορῶσα εἰς τὸ τυπικὸν μέρος τῆς ὑποψηφιότητός μου, ἐνῶ τὸ σημείωμα τὸ ἀφορῶν εἰς τὸ οὐσιαστικὸν μέρος αὐτῆς, προτάσσεται. Τοῦτο ὀρθῶς ἐξητήθη, διότι ἐπιβάλλεται ἡ ἐν συνόψει ἔκθεσις τοῦ ἔργου τοῦ ὑποψηφίου. Ὅμως πρέπει νὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ σύνοψις ὑπερτεσσαρακονταετοῦς δραστηριότητος πνευματικῆς, ἔθνικῆς καὶ προπάντων τῆς εἰς τὴν καθαρὰν ἐπιστήμην ἀναφερομένης, ὡς αὕτη παρουσιάζεται ἰδίᾳ εἰς τὰς ἀνακοινώσεις εἰς τὴν Ἀκαδημίαν (1935-1961), καὶ μάλιστα τὴν αὐτοπρόσωπον, ἦτο καὶ εἶναι δυσχερῆς. Αὕτη καταλαμβάνει ἀναγκαίως τὸ μεῖζον μέρος τῆς ἐν τῷ σημειώματι περιληπτικῆς ἐκθέσεως, ἡ ὁποία δημοσιεύεται ὡς παρεδόθη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Εἰς ταύτην προσετέθησαν μόνον δύο ὑποσημειώσεις, κριθεῖσαι ἀπαραίτητοι πρὸς διασάφισιν τοῦ κειμένου.

Τὸ σημείωμα διέπεται ἀπὸ τὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ εἰς τὴν ἐπιστήμην συμβολή, ἡ θεμελιούσα τὴν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν αἴτησιν πρὸς ἐκλογὴν ὡς τακτικοῦ μέλους αὐτῆς, δέον ἀναγκαίως νὰ περιλαμβάνη ὄχι μόνον τὸ ἐπιστημονικὸν παρελθὸν καὶ παρὸν ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον, μάλιστα δὲ τὰς διὰ τὴν ἔρευναν προθέσεις καὶ περαιτέρω προσπάθειας,

τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει ὁ ὅρος καθαρὰ ἐπιστήμη καὶ εἰς τὰς Πνευματικὰς Ἐπιστήμας, διότι σταθερὸς πρέπει νὰ παραμένῃ ὁ σκοπὸς παντὸς ἀληθοῦς ἐπιστήμονος, ἢ διὰ τῆς μετ' ἀντικειμενικότητος — ὅση εἶναι δυνατὴ εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τοὺς δεσμούς του (πρὸβλ. Ed. Spranger: *Der Sinn der Voraussetzungslosigkeit in der Geisteswissenschaften* 1930 Ἀνακοίν. εἰς Ἀκαδημίαν Βερολίνου), — ἔρευνα, πρὸς ἀνέυρεσιν τῆς ἀληθείας τοῦ ἐκάστοτε ὑποκειμένου αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου 1974

καθηγητῆς Γεο. Ι. Κονιδάρης

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τοῦ ὄμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Γ. Κονιδάρη
ἐπὶ τῇ ὑποψηφιότητι αὐτοῦ εἰς ἔδραν Θεολογίας ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν.

Διὰ νὰ λάβουν τὰ ἀξιότιμα μέλη τῆς Ἀκαδημίας γνῶσιν τῶν οὐσιωδῶν στοιχείων τῶν θεμελιούντων τὴν ὑποψηφιότητα εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἔδραν, ἐγράφη, συμφώνως πρὸς τὴν δημοσιευθεῖσαν προκήρυξιν, τὸ παρὸν σημεῖωμα. Ὅμως, ἵνα ἡ γνῶσις, ἣν μάλιστα ἔχουν οἱ εἰδικότεροι καὶ οἱ ἐγγύτερον πρὸς τὴν ἔδραν ἰστάμενοι, εἶναι πληρεστέρα, ἐθεώρησα ἐπάναγκες, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν παλαιὰν ἀκαδημαϊκὴν συνήθειαν, νὰ γράψω καὶ εὐρύτερον Βιογραφικὸν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον διὰ τοὺς εὐθὺς κατωτέρω ἀναγραφομένους λόγους εἶναι δεδικαιολογημένως μακρόν.

α) Εἰς τὸ ἐπισυναπτόμενον εἰς τὴν αἴτησιν καὶ τὸ μετὰ χειρὸς σημεῖωμα — «Βιογραφικόν» ὑπόμνημα περιέχεται «εἰδικὸν εἰσαγωγικὸν τετρασέλιδον», πιθανῶς ἐνδιαφέρον τὸ ὑμέτερον Ἴδρυμα, ἕνεκα τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ (σελ. α-δ), ἐν τέλει δέ, εἰς τὰς σελίδας 187-200, εἰδολογικὴν κατάταξιν τῶν 1-103(-104) καὶ 105 ἔργων μου: ἐρευνῶν, πραγματειῶν, μελετῶν, συγγραφῶν καὶ δημοσιευμάτων μου, ἀναφερομένων εἰς πλείονας κλάδους τῆς Θεολογίας. Εἰς ταύτην, ἐλλεῖπει χρόνον, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ γίνῃ παραπομπὴ εἰς τὰς σελίδας τοῦ ὑπομνήματος (πρβλ. πίνακα περιεχομένων) τοῦ τρίτου τοῦ καὶ σημαντικότερου ἐκ τῶν 4 μερῶν τῆς Βιογραφίας μου. Ὅμως ἡ κατὰ χρόνονολογικὴν σειρὰν ἔκθεσις, περὶ τῶν ἔργων μου, διευκολύνει τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν ἀνέυρεσιν καὶ τὴν κρίσιν των περὶ τοῦ ἔργου μου. Εἰς τὸ Γ' τοῦτο μέρος τῆς Βιογραφίας γίνεται βραχεῖα ἀνάλυσις καὶ ἀξιολόγησις τῶν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἀριθμουμένων ἔργων μου, διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας κατατοπισμὸν καὶ γνωριμίαν οὐσιαστικωτέραν καὶ βαθύτεραν τῶν ἐπιστημονικῶν μου ἐρευνῶν, μελετῶν καὶ δὴ καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐφαίνοντο

αὐτοῖς ὡς σπουδαιότεροι, καὶ δὴ καὶ ὡς τεκμήρια τῶν ἐρευνῶν καὶ ἐπιστημονικῶν συμβολῶν μου εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ μάλιστα εἰς τὰς εἰδικὰς πραγματείας, ἔτι δὲ καὶ τὰ μεγάλα συνθετικὰ ἔργα μου, εἰς τὴν Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίαν καὶ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἔτι δὲ καὶ τὸ Κανονικὸν Δίκαιον. Ἡ μνεῖα τῆς διεθνοῦς αὐτῶν προβολῆς καὶ ἀπηχίσεως εἶναι ἀναγκαίως ἀτελής, ἂν καὶ συχνάκις εὐρίσκω τὰ ἔργα μου μνημονεύμενα οὐχὶ μόνον εἰς εὐμενεῖς κρίσεις ἡμετέρων ἀλλὰ καὶ ξένων (A. Michel, Beck, Centre Istina, Λεξ. «Religion in Geschichte und Gegenwart», Kirsten, Songar, Ἀλιβιζᾶτον, Καρμίρη, εἰς τὸ περιοδικὸν «Θεολογία» καὶ εἰς τὰ ξένα περιοδικὰ οἷα τὰ: «Münch. Theol. Zeitschrift, Church History, Bulletin Harvard, Revue d' Histoire Eccles»). Ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι οἱ ἡμέτεροι Καθηγηταὶ Ἰ. Καρμίρης* καὶ Ἰ. Ζηζιούλας**, ὡς κ.ἀ. ἀναφέρονται εἰς τὰ ἐρευνητικὰ ἔργα μου δι' ἀποσπασμάτων.

β) Ἡ σχετικῶς μεγάλη ἔκτασις τοῦ ὑπομνήματός μου, παρὰ τὴν εἰλικρινῆ προσπάθειάν μου διὰ τὴν εὐσύνοπτον ἔκθεσιν τῶν βιογραφικῶν μου στοιχείων, καὶ τῶν κατὰ τὴν δρᾶσιν μου, ὡς καὶ τῶν ἔργων μου (ἴδε πίνακα περιεχομένων), ἐπεβλήθη ἐκ τῶν πραγμάτων. Εἶμαι ὁ ἀρχαιότερος ἐκ τῶν νεωτέρων διδασκόντων τῆς Θεολογίας τῆς γενεᾶς μου (1934), ἡ δὲ εὐρύτης τοῦ ἐν τῇ Θεολογίᾳ ἔργου μου, συνδεομένη πρὸς πολλὰς καὶ ποικίλας ἔνεκα καὶ τῶν κλάδων τῆς Θεολογίας τοὺς ὁποίους θεραπεύω, καὶ ἀκόμη ἔνεκα τῆς δραστηριότητος τῆς ἐπιστημονικῆς ἅμα καὶ ἐκκλησιαστικῆς καὶ εἰς διεθνή συνέδρια τοιαύτης, καὶ πρέπει νὰ προσθέσω ἔθνικῆς καὶ κοινωνικῆς, ἐκτείνεται εἰς 45 ὅλα ἔτη (1929-1974). Μνημονεύων τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐξετέλεσα τὸ καθῆκόν μου τὸ ἔθνικόν ἐπὶ Κατοχῆς, ὅτε ἐφυλακίσθην, εἰς τὸ Κυπριακόν, τὸ Ἐκπαιδευτικόν, ἔτι δὲ καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικόν, παρὰ τὰς περιπετείας καὶ δοκιμασίας, θέλω νὰ ρίψω τὸ βάρος τοῦ παρόντος σημειώματος, εἰς

* Ἀναφέρομαι εἰς τὴν Ἐκκλησιολογίαν του. Ἀσφαλῶς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, ἡ ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς Ἱ. Παραδόσεως θεμελιουμένη, πρέπει νὰ ἦ καὶ ἐπιστημονικῶς ἠτιολογημένη, δι' ὃ καὶ ἡ φιλολογικὴ καὶ ἱστορικὴ ἔρευνα καὶ λύσις τῶν προβλημάτων τῶν ἀποσπασματικῶς διασωθεισῶν πηγῶν τῶν 2 πρώτων αἰώνων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ, τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης καὶ τὴν Ἀποστολικὴν Διαδοχὴν, ἀποτελεῖ καιρίαν προϋπόθεσιν πάσης Χριστιανικῆς Ἐκκλησιολογίας.

** Ἀναφέρομαι εἰς τὴν λαμπρὰν ἔρευναν τοῦ μαθητοῦ καὶ βοηθοῦ μου, διδακτορικὴν πραγματείαν, νῦν καθηγητοῦ τῆς Συστηματικῆς Θεολογίας τοῦ ἐν Ἐδιμβούργῳ Πανεπιστημίου, περὶ τῆς Ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Θεῷ Ἐδχαριστία καὶ τῷ ἐπισκόπῳ κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας (εἰσηγητὴς ὁ γράφων τὸ παρόν, τὸ 1965).

τάς σπουδαιότερας δραστηριότητας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν σημασίαν διὰ τὸν Χριστιανισμόν τοῦ παρόντος καὶ διὰ τὴν Οἰκουμενικότητα τῆς Ὀρθοδοξίας μας. Σημειῶνω, λοιπόν, ἐκ τῶν δραστηριοτήτων μου, πρώτην τὴν περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως, διότι εὐρίσκομαι κατ' οὐσίαν εἰς σχέσιν πρὸς ταύτην ἀπὸ τεσσαράκοντα καὶ ἐνὸς (41) ἐτῶν. Πρώτη μου ὁμιλία ἐγένετο εἰς τὸ Rengsdorf τῆς Ρηρανίας (Μάρτιος 1933), ὅτε μὲ εἰσήγαγεν ὁ διδάσκαλός μου Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος, προτείνας εἰς τὴν διεθνή Θεολογικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ μὲ προσκαλέσῃ (εὐρισκόμην ἐν Βερολίνῳ 1930-33) εἰς τὸ διεθνὲς Συνέδριον σπουδῶν τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ.

γ) Ἡ σύνταξις πλήρους βιβλιογραφίας τῶν δημοσιευμάτων μου εἰς τὸν ἡμερήσιον καὶ περιοδικὸν τύπον εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος δυσχερής, διότι ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ 1925.

δ) Ἡ εὐρύτης καὶ ἡ μεγάλη σχετικῶς διάρκεια τοῦ ἔργου μου φαίνεται εἰδικῶς καὶ εἰς τὴν ἐνασχόλησιν περὶ σημαντικὰ προβλήματα τῆς Ἐπιστήμης, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν πολλάκις μακροχρόνιον ἔρευναν καὶ εὐρίσκονται εἰς στενὴν σχέσιν πρὸς τὸ θεμελιῶδες ἐρευνητικὸν ἔργον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Θὰ μοὶ συγχωρηθῇ δέ, ὡς πιστεύω, ὅτι ἐθεώρησα ἀρμόζον νὰ σημειώσω ἰδιαίτερος εἰς τὴν παροῦσαν αἴτησιν ἐν συνόψει, ὅτι τὸ ἔργον μου χρονικῶς καὶ εἰδολογικῶς ἐν τῇ Θεολογίᾳ, παρουσιάζεται σχεδὸν ἀμέσως εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, διότι τὸ 1935 διὰ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου μου Κωνσταντίνου Δυοβουνιώτου, ἔκαμα τὴν πρώτην μου ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἀθηνῶν, τῶν Βυζαντινῶν χρόνων. Ἠκολούθησαν αἱ ἐπόμεναι: ἡ 2α τὸ 1938 διὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ράλλη εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον, ἡ 3η διὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ἀμάντου, τὸ 1943, περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας ἐν τῇ Βυζαντινῇ πολιτικῇ καὶ ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ, ἡ 4η διὰ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου μου Γεωργίου Σωτηρίου, ἀναφερομένη εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν Βυζαντινῶν χρόνων, ἡ 5η μεγάλη, αὐτοπροσώπως γενομένη, ἀνακοίνωσις τῆς 17ης Μαΐου 1956 (τὸ μέγα πρακτικὸν ὑπάρχει εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1957), εἶναι ἀσφαλῶς ἡ σπουδαιότατη πασῶν, διότι ἀποτελεῖ φιλολογικὴν καὶ ἱστορικὴν θεμελίωσιν τοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἀρχεγόνου Ἐκκλησίας. Ἀ-

ναφέρεται εἰς ἐρέυνας 24 ἐτῶν (1932-1956) εἰς μέγα πρόβλημα τῆς ἐπιστήμης, καὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀρχαίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας, διαιροῦν τοὺς ἐπιστήμονας καὶ τὰς Ἐκκλησίας, ζωτικώτατον διὰ τὴν Οἰκουμ. Κίνησιν καὶ εἰς τὰς Ἐνωτικὰς προσπάθειάς τοῦ παρόντος. Εἰς ἄλλας πτυχὰς τοῦ μεγάλου προβλήματος ἀναφέρονται ἡ ἐν Μονάχῳ ἀνακοίνωσις (1960), δημοσ. εἰς *Münchener Theologische Zeitschrift* 1961, 4, ὡς καὶ ἡ 6ῃ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν, ἡ διὰ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου μου Σ. Κουγέα γενομένη (Ἰουν. 1961), ἡ ὁποία μετεφράσθη εἰς τὴν Γερμανικὴν ὑπὸ τῶν ξένων.

Ὁ φιλολογικὸς καὶ ἱστορικὸς χαρακτῆρ τῶν ἀνακοινώσεών μου, ἀπηλλαγμένων δογματικῶν προϋποθέσεων, ἐρμηνεύει τὴν σπανίαν τύχην ἰδίως τῆς 5ῆς ἀνακοινώσεως καὶ τὸ διεθνὲς περὶ ταύτην διαφέρον (σελ. 127-130 τοῦ ὑπομνήματος).

ε) Ἡ σειρὰ τῶν ἐρευνῶν μου τούτων, ὡς καὶ τῶν ἄλλων, περὶ ὧν γίνεται σύντομος λόγος εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν σημείωμα τοῦ ὑπομνήματός μου (σ. α-δ), ἀποτελοῦν τὸ ἰδιάζον χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον στηρίζει τὴν ὑποψηφιότητά μου. Αἱ ἐρευναι συνεχίζονται, ἰδίως ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ μου καὶ πρώην βοηθοῦ μου Ἰ. Ζηζιούλα, καθηγητοῦ τῆς Συστημ. Θεολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ἐδιμβούργου. Ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν ἀνακοινώσεως θὰ ἀπαιτήσῃ 4 τόμους (ἐξεδ. τοῦ Α' 2 τεύχη καὶ τοῦ Γ' 2). Ἐξ αὐτῶν προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἀνεκοίνωσα τὴν σημαντικωτάτην τῶν ἐρευνῶν μου, ἡ ὁποία ἐξεδόθη ἤδη εἰς μὲν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς 2αν ἔκδοσιν εἰς δὲ τὴν Γαλλικὴν ὡσαύτως εἰς 2αν, μετὰ 10 ὅλα ἔτη καὶ ἐκ πρωτοβουλίας τοῦ Κέντρου «Istina» τῶν Παρισίων. Εἰς ταῦτα προσετέθη ἡ περὶ «Διαδοχῶν τῶν Ἀποστόλων» φιλολογικὴ καὶ ἱστορικὴ θεωρία μου (1963-1964, ἑλληνιστὶ καὶ πληρεστέρα γερμανιστὶ — ἐτοίμη πρὸς ἔκδοσιν). Σήμερον δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι εὐρίσκομαι πρὸ πλήρους ἀξιοποιήσεως τῶν ἐρευνῶν μου, μάλιστα ὑπὸ τῶν φίλων συναδέλφων Ἰ. Ζηζιούλα (1965, ἡ περὶ ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας διατριβὴ μεταφράζεται γαλλιστὶ καὶ ἀγγλιστὶ) καὶ Ἰω. Καρμίση (Ἐκκλησιολογία 1973). Ἐν ὄψει τῶν 4 βασικῶν ἀνακοινώσεων περὶ τοῦ Ἀρχ. Πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας δύναμαι νῦν νὰ ἐπαναλάβω ὅ,τι εἶπον εἰς δίωρον μάθημα πρὸς τοὺς φοιτητάς μου (Φροντιστήριον), τὴν ἐπαύριον τῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἀνακοινώσεως: Ὅτι «ποτὲ τόσον πολλὰ νέα δὲν ἦσαν τόσον ἀγνωστα εἰς τόσον πολὺ γνωστὰ ἀρχαῖα κείμενα» (τῶν 2 πρώτων αἰώ-

νων τῆς Χριστ. Ἐκκλησίας). Δὲν ὑπάρχει φρονῶ, διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησιολογίαν, ἄχρις ὥρας, καλλιτέρα ὁδὸς θεμελιώσεως τῆς περὶ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας θεμελιώδους διδασκαλίας αὐτῆς ἐκτὸς τῆς ἡμετέρας ἐρεύνης. Αὕτη ἀναφέρεται εἰς «βασικοὺς ὅρους ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας», ἐφ' ὅσον ὁ κόσμος ἐγνώρισε τὸν Χριστιανισμὸν ὡς Ἐκκλησίαν. Ἐντεῦθεν ἐρμηνεύεται ὄχι μόνον τὸ ὀρθόδοξον, ἀλλὰ καὶ τὸ ρωμαιοκαθολικὸν καὶ προτεσταντικὸν διαφέρον καὶ τὰ εὐμενῆ σχόλια προτεσταντῶν, περὶ ὧν γράφει τὸ περιδ. «Istina» (1962).

Ὅθεν εἶμαι βαθέως εὐγνώμων εἰς τὴν Β' τάξιν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (τοῦ 1956) καὶ τοὺς ἀειμνήστους Προέδρους Π. Πουλίτσαν, Κ. Ρωμαῖον, Γ. Σωτηρίου καὶ τὸν εὐτυχῶς ζῶντα Γ. Ἰωακείμογλου, προηγηθέντα τοῦ Κ. Ρωμαίου, διότι ἐπέτρεψαν καὶ ἐνίσχυσαν τὴν ἀποπρόσωπον ἀνακοίνωσιν.

* * *

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ τῶν ἐν τῷ Γ' μέρει ἐκτιθεμένων περὶ τοῦ ὅλου ἔργου μου προκύπτει ἀβιάστως τὸ εὖρος καὶ τὸ βάθος αὐτοῦ, διότι συνδέεται πρὸς τοὺς σπουδαιότερους κλάδους τῆς Χριστ. Θεολογίας, μὲ βάσιν τὸν εὐρύτατον τῶν κλάδων αὐτῆς: τὴν Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίαν, ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, καὶ μὲ ἰδιαίτερον ἐρευνητικὸν διαφέρον, Ἴον) εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος (δύο τόμοι 900 σελίδων περίπου).

2ον) Εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Δογμάτων καὶ τὴν Δογματικὴν Θεολογίαν (μελέται περὶ Χαλκηδόνης).

3ον) Εἰς τὴν Πατερικὴν Θεολογίαν, Φιλοσοφίαν καὶ Φιλολογίαν ἔτι δὲ καὶ τὴν Βυζαντινὴν Ἱστορίαν («Διαμόρφωσις τῆς Καθολ. Ἐκκλησίας», Μέγας Βασίλειος κλπ.).

4ον) Εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ δὴ τὴν Βυζαντινὴν ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἴμου μὲ σκοπιὰν τὴν Κωνσταντινούπολιν (ἴδε πραγμ. ὑπ' ἀρ. 31, 34, 35).

5ον) Εἰς τὸ Κανονικὸν Δίκαιον, συνδεόμενον μετὰ δύο βασικῶν Νομικῶν ἐπιστημῶν τοῦ Δημοσίου Δικαίου: τὸ Συνταγματικὸν καὶ τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον.

Ἐπὶ πλέον 6ον) εἰς τὰ πλαίσια καὶ θεμέλια τοῦ ὅλου ἔργου, ἃς μοὶ ἐπιτραπῆ νὰ εἶπω, ὅτι φαίνεται καθαρὰ ἢ βαθυτέρα κριτικὴ γνώσις τῆς Ἀρχαίας, τῆς Βυζαντινῆς, τῆς Μεταβυζαντινῆς Πολιτικῆς καὶ

πολιτιστικῆς Ἱστορίας (ἴδε Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίαν τόμ. Α', 1957² καὶ Ἐκκλῆσ. Ἱστορία Ἑλλάδος), οἷαν ὀφείλει νὰ ἔχη ὁ θεράπων τῆς Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίας*.

Ἵον) Ἐπειδὴ πολλὰ ἐκ τῶν ἔργων μου ἐξηγητήθησαν, μάλιστα δὲ τὰ ἀνάτυπα τῶν ἀνακοινώσεων μου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, πλὴν τῆς 2ας ἐκδόσεως τῆς μεγάλης, καὶ τινων τῆς Γαλλικῆς μεταφράσεως, διὰ τοῦτο ἄλλων μὲν θὰ ὑποβάλω τρία, ἄλλων δὲ ἐν ἀντίτυπον μόνον. Σημειῶνω ὁμως, ὅτι τῶν μεγάλων συνθετικῶν ἔργων μου καὶ τινων πραγματειῶν, σημαντικῶν, ὑπάρχουσιν ἀντίτυπα καὶ ὑποβάλλονται. Ὅπου ὑπάρχον περισσότερα θὰ ὑποβληθοῦν καὶ εἰς τοὺς κ. κ. Ἀκαδημαϊκοὺς, ἀλλὰ προτιμῶ νὰ στείλω ἐκεῖνα τὰ ἀντίτυπα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν εὐρυτέρους κύκλους καὶ τὴν δημοσίαν γνώμην. Εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας ἐφρόντιζα συνήθως νὰ δίδω ἀντίτυπα.

* * *

Κατὰ ταῦτα ὑποβάλλων τὸ ἔργον μου εἰς τὴν κρίσιν τῆς Ἀκαδημίας παρακαλῶ νὰ ἐκλεγῶ τακτικὸν μέλος αὐτῆς.

α) Διὰ νὰ δυνηθῶ, μὲ τὴν ἀποτελεσματικὴν βοήθειαν τοῦ Ὑμετέρου Ἰδρύματος, νὰ συνεχίσω καὶ ὀλοκληρώσω τὴν μεγάλην ἔρευναν, τὴν ὁποίαν ἤρχισα τὴν 17ην Μαΐου 1956, ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου τὸ 1960, καὶ διὰ τῆς 2ας ἀνακοινώσεως ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῷ 1961 (διὰ τοῦ Σ. Κουγέα) καὶ μετὰ ταῦτα (1964 Θρ. καὶ Ἡθ. Ἐγκυκλ.), διότι ἡ ἔρευνα ἀφορᾷ εἰς μέγα πρόβλημα τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Χριστ. Οἰκουμένης. Περὶ τοῦτο ἀσχολεῖται ἡ Faith and Order Commission τοῦ Παγκ. Συμβ. Ἐκκλησιῶν.

β) Νὰ συνεχίσω τὴν ἔρευναν τοῦ σημαντικοῦ θέματος τῆς Ἱστορίας τοῦ Δόγματος ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Ἱστορίας τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν Βυζαντίῳ, πολύτιμον διὰ τὸν Θεολογικὸν Διάλογον τῆς Ἀληθείας μεταξὺ τῆς «Καθολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας» καὶ τῶν 5 Ἐλασσόνων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς (Κοπτῶν, Ἀρμενίων, Αἰθιοπῶν, Σύρων καὶ τῶν Χριστ. τοῦ Μαλαμπάρ τῆς Ἰν-

* Τὰ προβλήματα τῆς οὐσίας τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς καὶ τῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἱστορίας αὐτοῦ καὶ τῆς Θεολογίας εὐρίσκουν τὴν θέσιν των, ἰδίως εἰς τὰ ἔργα μου τῆς 2ας καὶ τῆς 3ης καὶ τῆς 4ης περιπτώσεως, ὡς καὶ εἰς τὰς εἰσαγωγὰς τῶν 2 μεγάλων συνθετικῶν ἔργων μου. Ἀλλὰ περὶ πάντων τούτων γίνεται εὐρὺς λόγος εἰς τὴν Βιογραφίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ γίνεται ἐπίσης λόγος περὶ τῶν συνθετικῶν ἔργων μου, ὡς καὶ περὶ τῆς ἀξιολογήσεως καὶ διεθνoῦς ἀπηχῆσεως αὐτῶν.

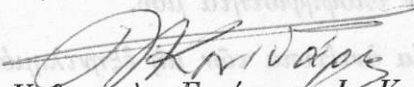
δίας). Διατελών μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου συνέγραφα 4 σημαντικὰς μελέτας.

γ) Διὰ τὰ κατορθωθῆ ἡ ἔκδοσις τῶν σπουδαίων ἱστορικῶν βυζαντινῶν κειμένων τῆς Ἐκκλ. Γεωγραφίας τῆς Ἀνατολῆς, εἰς παραλλήλους πίνακας. Ὑπόδειγμα παρέχω εἰς τὴν εἰς τὸ Διεθνὲς Βυζαν. Συνέδριον τῆς Ὁξφόρδης (1966) ἀνακοίνωσιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸν 4ον τόμον πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἀν. Ὁρλάνδου.

δ) Διὰ τὰ προσπαθῆσω, μὲ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις, καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ Καν. Δικαίου, εἰς τὸ σημαντικὸν διὰ τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπεῖγον ἔργον τῆς ἐνάρξεως τῆς κωδικοποιήσεως τῶν Ἱ. Κανόνων, τὸ ὁποῖον εἰσηγήθη ὁ διδάσκαλός μου Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν. Ὑπάρχει μέγα ἔγγραφο τοῦ Ἀλεξανδρείας πρὸς τὸν Οἶκ. Πατριάρχην (1973), εἰς τὸ ὁποῖον συνιστᾶται τὰ ζητηθῆ ἡ βοήθεια Ὑμῶν.

Ἀποβλέπων εἰς τὴν εὐμενῆ κρίσιν καὶ ψῆφον τῆς Ἀκαδημίας, ἃς μοὶ ἐπιτραπῆ ἐν τέλει τὰ ἐκφράσω τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ Ὑμ. Ἰδρυμα, τὸ ἔργον τοῦ ὁποίου παρακολουθῶ ἀπὸ τοῦ 1935, ἀδιαπτώτως, θὰ εὐαρεστηθῆ τὰ μὲ καταλέξῃ μεταξὺ τῶν μελῶν του, διὰ τὰ βοηθηθῶ εἰς ἐπιτέλεσιν ἔργων ἐρευνητικῶν, ἀναγομένων εἰς τὴν καιρίαν ἀποστολήν του ὡς Ἀνωτάτου Ἐπιστημονικοῦ Ἰδρύματος τῆς χώρας.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ
μετ' ἄκρας τιμῆς καὶ σεβασμοῦ

Καθηγητῆς Γεράσιμος Ι. Κονιδάκης,

ὁμότιμος τῆς Γεν. Ἐκκλ. Ἱστορίας
καὶ πρόφην ἐντεταλμένος τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος τῶν Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθηνῶν
καὶ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ποιμαντικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

Σύμβουλος τοῦ Ἀποστ. καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας.
Ἐταῖρος τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Leningrand (1962).
Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστews καὶ Τάξεως» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (ἀπὸ τοῦ 1961).

Ἀντεπιστέλλον μέλος τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου (ἀπὸ τοῦ 1939).

ΑΙΤΗΣΙΣ

Πρὸς ὑποβολὴν ὑποψηφιότητος
τοῦ Καθηγητοῦ Γερασίμου Ι. Κονιδάρη
εἰς προκηρυχθεῖσαν ὑπὸ τῆς
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἔδραν Θεολογίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1-2-1974

Πρὸς

τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου καὶ ἐξῆς, παρ.
ἔτους προκήρυξιν, ὑπὸ τοῦ Ὑμετέρου Ἰδρύματος, μιᾶς ἔδρας Θεολο-
γίας, εἰς τὴν Γ' τάξιν «τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν»,
ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω ὑποψηφιότητα εἰς τὴν ἐν λόγω ἔδραν, ὡς
κεκτημένος τὰ ὑπὸ τῶν θεσμῶν τῆς Ἀκαδημίας ζητούμενα προσόντα.
Συνημμένως ὑποβάλλω:

Π ρ ῶ τ ο ν: Τὸ ζητηθὲν σημεῖωμα, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὰ οὐσιώδη στοι-
χεῖα τὰ θεμελιούντα τὴν ὑποψηφιότητά μου.

Δ ε ὑ τ ε ρ ο ν: Ἀνὰ τρία ἀντίτυπα τῶν μὴ ἐξηνητημένων ἔργων μου
καὶ

Τ ρ ῖ τ ο ν: Βιογραφικὸν ὑπόμνημα εἰς τὸ ὁποῖον, ἐπεξηγῶ εὐρύτερον
τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον μου ἐν τῇ Θεολογίᾳ. Τοῦτο ὑποβοηθεῖ εἰς τὴν
κρίσιν περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν συγγραφῶν, αἵτινες τίθενται ὑπὸ τὴν κρίσιν
τῆς Ἀκαδημίας. Τὸ συνημμένον σημεῖωμα περιλαμβάνει οὐσιαστικὴν
περίληψιν τοῦ τρίτου μέρους τῆς Βιογραφίας.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Καθηγητῆς Γερ. Ι. Κονιδάρη

Ὁμ. Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν